חג ל"ג בעומר

השעה לטובתם של המפעלים ולהנאתם של יושבי ציון. בשנה הזאת, למשל, הכינו שני מפעלים מ„שכנינו", כאשר קראתם הסיפרת ח מ ד ה, מעת לעת של קרת רוח. — „בית חנוך העורים" הזמין קרואים לבוא לקחת חלק בה„הדלקה" לכבודו של הצדיק. באולם בית החנוך הוכנו מקומות רבים כשביל הבאים, החניכים נגנו „מוזיקה". בהראות נוגה אור האבוקה אשר ממעל לשער בית החנוך, ובהשמע קול המנגנים נמלא האולם הגדול עם החצר רחבת הידים — אנשים ונשים מכל מפלגית ישראל, ומנורות חשמן שהוכנו על שמות אבותינו ואמותינו, נביאינו וחוזינו, תנאינו וכו' נמכרו בפומבי לאיש אשר הוסיף במחירם, והנאספים הראו את נטייתם למפעל הזה ויקנו את המנורות האלה בעין יפה, בדעתם כי זה מנדבים למטרה נכבדה לחנוך ילדים עורים. החגיגה כלתה בשתי שעות אחר חצות הלילה, הנוכחים היו שבעי רצון, וכזה תם סדר ה ל י ל ה.

יעני המלעיגים ויהתלו המהתלים, יאמרו מה שלא יאמרו, ואני אימר כי חג הוא יום וחשמנה עשר לחדש אייר, בו יחול יום השלשים ושלשה לעמר.

יושבי ירושלם מתעתדים לקראת החג הזה, מקבלים את פניו בהלולא וחינגא. לזכר נשמתו של רבן שמעין בן יוחאי חגים בו חג גדול, חג של בני חורים, חג שאין בו לא מאסורי תורה ולא מאזהרות רבנן, לא מקולי בית שמאי ולא מחימרי בית הלל, אלא בו יוצא חפשי כל איש אשר חשקה נפשו להנות מהדר הטבע מיפי הבריאה, להתענג על ירקרק חרוץ השפוך על הככר אשר מסביב ירושלם, בו יוצאות בנות ישראל עם חתניהן לעיני השמש ולא יתבוששו.

ביום זה טעמים יושבי ירושלם גם ענג רוחני אשר יכינו בעדם מנהלי מפעלי חסד בעירנו היודעים עת לכל חפץ, הבקיאים לכון את

ו ל י ו ם ל"ג בעמר הכינה חברת „עזרת נשים" את חנוכת הבית הגדול והנהדר שנבנה לבית מסלט למשוגעים ולחשוכי מרפא. הרושם הנעים אשר הבנין היפה של בית החסר הזה עושה על מבקרו בהכנסו בשער החצר ימחה כלו מפני הפעולה המרה אשר יפעל עליו מראה המשגעות העומדות אשה אשה בחדר מיוחד סגור בשבכה של ברזל; זאת מקוננת ומבכה בקול קורע לב את אביה אשר דבר מותו עוד מונח בספק גרול, ושכנתה הקרובה לה עונה בשיר כעמתה, בשיר מצהלות, ושכנתן השלישית עונה בשחוק פרוע מכאיב לב.

והרוצה לראות את ירושלם ואת כל אשר בה בבת אחת, הוא יצא ביום הזה על הככר אשר לפני קבורת „שמעון הצדיק". שם יחזה את כל מיני תושביה, את ישראל לפלגותיהם ומנהגיהם, ואת עמי הארצות הבאים לראות את החזון הזה. בבנין העומד קברו המיוחס לר' שמעון הצדיק וחוצה לו עומדים אנשים ונשים ושופכים דמעות אין מספר, מתנים את צרותיהם ונגעי לבביהם ומבקשים רחמים עליהם

ועל זרעם. לעת תפלת המנחה, עומדים מנינים שונים מספרדים, אשכנזים, תימנים, גורזים וכו' ועורכים תפלה לאלהיהם איש בנוסחו השונה ובמבטאו המשונה, והקול עולה בלול השמימה.

תחת האילנות ובכל מקום דשא וירק עשב אשר עד פני הככר הזה יושבים קופות קופות משפחות, בעלי בתים עם מכסת נפשותיהם, בתי אב וכו' מכל מפלגות ישראל יושבי ירושלם. שמה יראה בעליל מגמת כל מפלגה ושאיפתה.

הספרדים, למשל, משכימים ומקדימים לבוא, ומבלים את שעות היום הזה במשתה ושמחה. שיורי החמין יובא שמה, עם כירותיהם ונרגילותיהם, וכרבים מהם גם כלי זמר משמיעי קול, ומהם המסתפקים רק בתוף בלבד „ויאכלו וישתו ויחזו את האלהים". בניהם ובנותיהם מכינים מנענעים בחכלים לנענע בהם במשך השעות האלה לחלץ את עצמותיהם.

והאשכנזים מרבים מביאים אתם את „קרבן מנחתם" עם ה„עברי טייטש" שלו, ופומם לא יפסק מאמירת תהלים ותחנות של „שרה בת טובים" השייכים לענין היום או אשר אינם שייכים, „כי צריך לאמר". באמצע לא ישכחו ג'כ להוציא חררה לברך מזונות עם ביצה שלוקה. וכמובן לא יחסר באמצע גט מעט „לשון הרע": ראה כמה חצופה פלונית. המדות החדשות האלה מובאות ירושלמה כהחריב את יושביה. והרוח הצח והבהיר אשר יפוח באזנם יזכיר גם למעוטם את רוחה הנדיבה של הטבע ואת ירח אייר.

לא הרחק מהם יושבת בנופית צעירים המדברים עברית צחה על אדות תחיית השפה והרחבתה, על ענייני היום והפוליטיק, ומתוכחים בתשוקה נמרצה על ארות הענינים שקראו בה„השקפה" מהשבוע האחרון. ומדברם מושך כמו בקסם את רבים רבים מן העוברים והשבים לשמוע את אשר ידובר, ואגב לשאל גם על אדות מלה עברית חדשה שקראו בה„השקפה" ופתרונם נעלם מהם.

על כבר החזיון הזה יראו גם רבים מהתימנים בעירנו מתהלכים שנים שנים, זכרים או זכר ונקבה בלבשם תלבשת ארפה בחפצם להדמות לא רק אל לובשי בגדים ארפיים מיושבי ירושלם, אלא להאנגלים ולהצרפתים ממש. זה מחזה נעים מאד. —אבל האם כסוחר את סחורתו אחשוב גם אני את כל אשר ראתה עיני על המגרש הזה? איככה אוכל לעשות כזאת? אזני עוד תהימנה מהקוקות הבלולים הקוראים: לימונד, מי זלצר, סודקר עמבר...

והנני אומר בלבי: אשריך „עם מדשני ענגי כי עלה בידיך לשכוח לפחות יום אחד את מצבך ותצא מעט לשאף את חיי נשמות של אויר הארץ אשר צבי היא לכל הארצות.

מְרָרִי.

חברון ט"ו אייר.

בקראי בההשקפה מן אדר"ח זה את ההודעה בדבר יסוד בית ספר

בעירנו, זאת הנגוד הבא לזה בין עדת האשכנים, אמרתי: אם האדון העורך מבטיח לשוב לדבר אדות זה בשח הבדל יבדיל בין עדת הספרדים אשר לבבם פונה מן הזיות ומאמונות טפלות קדומות, ובגלל זאת בבוא מקרה כזה לידם הסכימו לו רבם ככלם, —לבין עדת האשכנזים הזפצים להאפיל על קרני אור ההשכלה והחכמה לבל תהל ולבל תאיר את חשכתנו, ויבה איפוא בהסתעם בידיעה ההיא.

זאת היתה תקותי ותקות רבים בעירנו היודעים כמה יוכל מעט אור להועיל למצב הענינים הכללים שבעירנו. ומה מאד התפלאנו כי כבודו סר מן הדרך הזה ותחת לבאר עד כמה נחוץ בית ספר לעיר אשר בעירנו, תחת להפיח רצון בלבות באי כח חברת „כל ישראל חברים" לעמוד על דעתם להוציא את מזמתם לפועל, ואת בירור מין בי"ס שיאות לעירנו יניח על דעתם, תחת זאת הואל כבודו לברר בגליון האחרון את מין ההשכלה אשר נחוץ להשכיל את תושבי עירנו.

פלינ אנכי על כבודו בענין זה. השכלה דרושה לעירנו כנשמה לגוף, בזה הכל מודים, נחוץ לפקוח עינים עורות של יושבי עירנו, דרוש להבינם את ה א ד ם שבכל אחד ואחד מהם, נחוץ להעירם על ישותם של באו"א מתוכם, נחוץ להעירם כי גם המה אדם המה ולא צאן מרעיתם של אלה העתודים אשר עלו עליהם. כל זאת נחוץ מאד לעשות, ויפה שעה אחת קדם. אבל איך להוציא לפועל את המעשה הגדול הזה, האופנים איך לגשת אל הפעולות המביאות לידי מעשה, זאת ידאגו נא אלה אשר הכח מסור בידיהם לעשות בעצם הענין, והאנשים האלה אשר עפ"י הנסיון במשך השנים הרבות שהמה עוסקים ביסוד בתי הספר ושהמה עומדים בראש הנהגתם קנו הרבה חכמה ובטח ידעו כדת מה לעשות.

ואנשי עירנו הם בעצמם, אם רק יפתח בית ספר לו גם בעל כרחם בתחלתו, האנשים ההם בעצמם יעזרו להוביל את הנהגת ביהים בדרך המביאה לתועלת ובהיותם עכ"פ בני עיר הנקיאים בעניניה וצרכיה יורו להם את הדרך בה ילכו לשוב ליושבי עירנו.

הננו מקוים כי עוד יאבה אדוני לשוב לדבר אדות הנחיצות הזאת כיד ידיעתו הטובה במצב ארצנו בכלל, ובעניני עירנו אשר התבררו למדי בההשקפה בפרט.

מר.

ע ז ה י"ג אייר התרס"ד

לכבוד עורך ההשקפה שלום.

ראינו בהשקפה גליון כ"ז כ"ח מתאוננים על האדון א' ארואץ ואומרים שהם משועבדים תחת ידו ונזר עליהם שלא לקבל מצה הנשלחת מיד האדון ענתבי הי"ו ע"י יצחק שוורץ. לזה אנו אומרים חלילה וחס שהאדון ארוץ הי"ו צוה שלא לקחת מצה, אך כאשר באה המצה מיפו בא הירש שטרנבלט ואמר לנו שבאה מצה חמץ ויין נסך לחלקם להספרדים, וכאשר שמענו הדבר הזה הלכנו אצל הגבאים וחלינו את פניהם להביא לנו מצה ויין כשר וכן עשו מע' הגבאים האדון ארוואץ הי"ו והאדון יוסף יאיר הי"ו שהביאו מכיסם וחלקו לכל נפש אחד רושל מצה ושני אונסאם יין, ועל דבר שלקח האדון ארואץ

חמשה בשליקים מאת שמעון מחפוץ התימני יען כי לא בלבד ששקר לפני עדת ה' ובבית הכנסת כמה שנים היה עולה לתורה לוי עד שבאו אחיו התימנים ואמרו שהוא ישראל ממשפחת מחפוץ גם הוסיף על חטאתו פשע שנשבע ישבועה חמורה שלא לקח מצה מאת יצחק שוורץ, או האדון ארואץ נתן לו מצה אח"ך נודע הדבר שלקח גם מאת יצחק שוורץ על כן לקח האדון ארואץ דמי המצה אשר קבל מאתו. ועל יעקב הכהן אשר הוריד אותו מן הדוכן כל זה היה בהסכמת רוב קהל העדה יען כי זה האיש מחלל שבת ואוכל טרפות ובשר בחלב והיה ראוי יותר לעונש מזה. ומה שמתאוננים שהאדון ארואץ רודף את האשכנזים בכל מיני רדיפות, זה שקר וכזב ועלילות שוא יען כי בעזה לא ימצא כי אם שני בתים אשכנזים, וכל באי שער עזרנו מכירים את ערך הנבאים שביתם פתוח לרוחה לכל דל ואביון ובפרט למהנרים אשכנזים הבאים על דרך אלעריש מקבלים אותם בסבר פנים יפות ושולחים אותם ליפו אחר תת לכל נפש צדה לדרך ונם ארבעה בשליקים, ולעילא מן הכל הם העומדים בפרץ לפני השרדה וריה להציל אחיהם העשוקים ולולא הם לא היה ישוב בעזה. ע"כ הננו מחלים פני כבודכם להכיר אותם לטובה ולכם תהיה ברכה. כ"ד הבאים על החתום עזה היום י"ד לחו' אייר שנת התרס"ד לפ"נ.

יוסף הכהן. בכור אהרן הכהן. יצחק לוי. משה פיזנטי. יחזקאל מוסא. יאודה הלוי. משה הלוי. דוד כהן. אברהם עמום. משה ן' יאיר. אברהם הכהן. נסים הכהן. אברהם ארואץ. מ"י קאסורלה. רפאל אברהם ארואץ. משה שאלמם. יצחק בן יאיר. אברהם ן' יאיר. האחים ש"י סעיד ונסים אלקאיים. יעקב אשכנזי:

בית מסחר היותר גדול של ס"ת תפילין ומזוזות.

הננו מתכבדים להודיע להקהל הנכבד כי פתחנו בית מסחר גדול למכירת ספרי תורה, תפילין. מזוזות ומגילות מכל המינים, מוכחרים ופשוטים במחירים נאותים.

בהיותנו בטוחים במיב וביפי מלאכותינו אשר כבר קנו להם שם טוב בעולם, מקוים אנו כי כל הבאים בברית מסחר אתנו יפיקו רצון על צד היותר טוב.

אבא שלום כשיוף ויוסף נבון.

לפנות אל האדריסה:

Aba Chalom Cachiof Jerusalem Palestine.